

УДК 338

І. Нагорняк, Л. Гац

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя)

СИСТЕМА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Будь-який суб'єкт підприємництва, прагнучи отримати якомога вищий прибуток, постійно зіштовхується з ризиком. Він виникає через те, що економічна діяльність підприємства пов'язана з існуванням певного роду загроз. Перед підприємством виникає необхідність створити систему захисту найважливіших цілей, тобто розробити систему його економічної безпеки, яка б дозволила забезпечити його постійний розвиток, своєчасне розпізнавання, запобігання та нейтралізацію реальних та потенційних загроз його інтересам.

Система економічної безпеки кожного підприємства є індивідуальною, її функціонування перебуває у залежності від чинної в країні законодавчої бази, організаційно-правових форм підприємництва, від складу та обсягу різного роду ресурсів, що перебувають у розпорядженні підприємства, від усвідомлення важливості забезпечення економічної безпеки на підприємстві кожним працівником, а також від менеджменту служби безпеки на підприємстві.

Різні автори з різних точок зору намагаються обґрунтувати своє бачення системи економічної безпеки, та, загалом, економічна безпека представляє собою сукупність елементів, систему економічних відносин, що пов'язані з управлінням підприємством, яке має на меті мінімізацію впливу на нього внутрішніх і зовнішніх загроз та досягнення поставлених стратегічних цілей.

Виходячи із позицій системного аналізу, слід зазначити перелік функціональних складових системи економічної безпеки підприємства за видовою ознакою:

1. Фінансова складова - збалансованість використання фінансових інструментів, фінансова стійкість, ефективна реалізація фінансових інтересів.

2. Майнова складова – рівень забезпеченості підприємства ресурсами (активи) та їх раціональне структурне співвідношення.

3. Правова складова - всебічне правове забезпечення діяльності підприємства, дотримання чинного законодавства, юридична підтримка прийняття господарських рішень.

4. Технологічна складова - ступінь відповідності застосовуваних на підприємстві технологій найкращим світовим зразкам за умови оптимізації витрат ресурсів, розвиток технологічного потенціалу.

5. Інформаційна складова - ефективне інформаційно-аналітичне забезпечення господарської діяльності підприємства, представлення підприємства у середовищі партнерів та конкурентів, захист інформаційних ресурсів.

6. Екологічна складова - дотримання чинних екологічних норм, мінімізація втрат від забруднення довкілля.

7. Кадрова складова - забезпеченість підприємства необхідними кадровими ресурсами, формування ефективної системи управління персоналом та комунікативної політики.

8. Інтелектуальна складова - збереження і розвиток інтелектуального потенціалу підприємства, розвиток креативного мислення та творчого підходу працівників.

9. Силова складова - забезпечення фізичної і моральної безпеки працівників підприємства, гарантування безпеки майнових та фінансових ресурсів, забезпечення сприятливих зовнішніх умов розвитку.

Рівень економічної безпеки залежить від того, наскільки менеджмент здатен забезпечити функціонування усіх складових системи економічної безпеки на підприємстві.